

2. Popov O. The Objective Laws of Enterprise Innovative and Investment Economic Development under Conditions of Форминг the New Technological Mode / O. Popov, Y. Kalinina // Економіка розвитку. – 2013. – № 2(66). – Р. 65–70.
3. Семенюк С. Інтерактивний маркетинг: стан розвитку в Україні / С. Семенюк, С. Шпилик // Галицький економічний вісник. – 2012. – № 2(35). – С. 87–95.
4. Боярська М.О. Управління інноваційними процесами підприємствах: особливості реалізації / М.О. Боярська // Економіка розвитку. – 2011. – № 4 (60). – С. 112–116.
5. Ілляшенко С.М. Сучасні тенденції застосування Інтернет-технологій у маркетингу / С.М. Ілляшенко // Маркетинг та менеджмент інновацій. – 2011. – Т. II. – № 4. – С. 64–79.
6. Шкляєва Г.О. Інтерактивні маркетингові комунікації у менеджменті підприємства / Г.О. Шкляєва // Економічний нобелівський вісник. – 2014. – № 1(7). – С. 509–515.
7. Організація торгівлі : [підручник] / В.В. Апопій, І.П. Міщук, В.М. Ребицький [та ін.] ; за ред. В.В. Апопія ; 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : Центр навчальної літератури. – 2005. – 616 с.
8. 4 інгредієнта інтерактивного маркетингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://invodigital.com/blog/article/1094-4-ingredient-interaktivnogo-marketinga>.
9. 10 прикладів гарної інтерактивної реклами [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://trendymen.com/lifestyle/media/110832/>.
10. 15 блискучих прикладів інтерактивною друкованою реклами [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pgenerator.com/blog/2015/04/14/15-blestyashih-primerov-interaktivnoj-pechatnoj-reklamy/>.
11. Краща інтерактивна реклама десятиліття [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.adme.tvorchestvo-reklama/nazvana-luchshaya-interaktivnaya-reklama-desyatiletija-219655/>.
12. Перша інтерактивна реклама в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://interactive.com.ua>.

УДК 657.15

Замлинський В.А.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку, аудиту і статистики
Одеського торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету*

Замлинська О.В.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри маркетингу
Одеського національного політехнічного університету*

РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ЗАЛУЧЕННЯ ВЕНЧУРНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ПІДПРИЄМСТВА ПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ

Статтю присвячено визначенню напрямів удосконалення методологічних підходів до вирішення завдань обґрунтування ефективності венчурних інвестицій для підприємств продовольчої сфери з метою дотримання безпеки підприємств – учасників інвестиційного процесу. Вивчення методів оцінки ефективності інвестиційної діяльності та напрямів їх застосування дало змогу визначити їх невідповідність вимогам практики, зокрема для оцінки інвестиційних проектів інноваційного характеру. Визначено перспективи досліджень проблем теорії ефективності венчурних інвестиційних проектів для підприємств продовольчої сфери на основі ефективної політики управління нематеріальними активами (формуванням клієнтського, соціального та екологічного капіталу).

Ключові слова: інновації, венчурні інвестиції, економічна безпека, ефективність венчурних інвестицій, нематеріальні активи.

Замлинский В.А., Замлинская О.В. РЕАЛИЗАЦИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В УСЛОВИЯХ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ВЕНЧУРНЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В ПРЕДПРИЯТИЯ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ СФЕРЫ

Статья посвящена определению направлений совершенствования методологических подходов к решению задач обоснования эффективности венчурных инвестиций для предприятий продовольственной сферы в целях соблюдения безопасности предприятий – участников инвестиционного процесса. Изучение методов оценки эффективности инвестиционной деятельности и направлений их применения позволило определить их несоответствие требованиям практики, в частности для оценки инвестиционных проектов инновационного характера. Определены перспективы исследований проблем теории эффективности венчурных инвестиционных проектов для предприятий продовольственной сферы на основе эффективной политики управления нематериальными активами (формированием клиентского, социального и экологического капитала).

Ключевые слова: инновации, венчурные инвестиции, экономическая безопасность, эффективность венчурных инвестиций, нематериальные активы.

Zamlynsky V.A., Zamlynska O.V. IMPLEMENTATION OF THE ECONOMIC SECURITY IN TERMS OF ATTRACTING VENTURE CAPITAL INVESTMENTS IN COMPANIES OF THE FOOD SECTOR

The article is devoted to definition of directions of improvement of methodological approaches to the solution of problems of substantiation of the effectiveness of venture capital investments for the enterprises of the food sector in order to comply with the security of enterprises – participants of the investment process. The study of methods of evaluating the effectiveness of investment activities and directions of their application allowed us to determine their compliance with the requirements of practice, particularly to assess investment projects of innovative character. The prospects for the study of the theory of efficiency of venture investment projects for the enterprises of the food sector through effective management policies intangible assets (customer, social and environmental capital).

Keywords: innovations, venture capital investments, economic security, efficiency, venture capital investment, intangible assets.

Постановка проблеми. Становлення України як повноцінного та повноправного учасника міжнародних економічних відносин, а також активне формування інтеграційних зв'язків передбачають створення умов для забезпечення національної безпеки країни, головною складовою частиною якої є економічна безпека як гарант стабільного розвитку країни та її незалежності. Серед складових частин економічної безпеки України чільне місце посідає продовольча безпека, яка через відповідне функціонування підприємств продовольчої сфери створює умови для соціальної стабільності в суспільстві та доступності якісних продуктів харчування.

Досягнення продовольчої безпеки країни передбачає створення ефективного механізму інтеграції різних сфер агропромислового комплексу, а саме сільського господарства, харчової промисловості та торгівлі, вдосконалення ринкової інфраструктури, наявність ефективної державної підтримки аграрного ринку, стимулювання удосконалення технічної оснащеності підприємств і впровадження інноваційних технологій виробництва, зокрема шляхом залучення венчурних інвестицій. Потреби соціально-економічного розвитку суспільства обумовлюють потребу дослідження проблеми управління ризиками венчурного інвестування в напрямі реалізації стратегії створення економічної безпеки підприємств продовольчої сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми оцінки економічної ефективності інвестицій та інформаційного її забезпечення розглядалися в працях таких вітчизняних і зарубіжних учених, як: М.І. Баканов, В. Беренс, В.А. Бланк, Р. Брейлі, Ю. Брігхем, Ф.Ф. Бутинець, Дж. Ван Хорн, О.В. Єфимова, Р. Каплан, А.Д. Касатов, Л.М. Кіндрацька, Л. Крушвіц, В.С. Леонтєв, С. Майерс, А.Ш. Маргуліс, М.В. Мельник, О.В. Олійник, Г.В. Савицька, В.К. Савчук, В.Б. Сироткін, В.І. Стражев, М.Г. Чумаченко, А.Д. Шеремет, С. Шмідт та ін. Проблема забезпечення продовольчої безпеки України присвячено праці таких учених, як: В.І. Богачова, Б.М. Данилишин, С.М. Кваша, П.Т. Саблук, В.Г. Ткаченко, О.С. Щєкович та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не применшуючи наукової і практичної значимості існуючих наукових досягнень щодо оцінки ефективності інвестиційних проектів, слід відзначити актуальність потреби теоретичного осмислення проблеми управління венчурними інвестиціями в продовольчій сфері в умовах кризових явищ в економіці в цілях реалізації можливостей управління економічною безпекою суб'єктів інвестиційного процесу.

Мета статті полягає у визначенні напрямів удосконалення методологічних підходів до вирішення завдань обґрунтування ефективності венчурних інвестицій для підприємств продовольчої сфери в цілях дотримання безпеки підприємств – учасників інвестиційного процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ст. 8 Закону України «Про основи національної безпеки України» передбачає, що забезпечення продовольчої безпеки є одним з основних напрямів державної політики з питань національної безпеки України в економічній сфері [1]. Відповідно, продовольча безпека країни передбачає ступінь забезпеченості країни екологічно чистими і корисними для здоров'я продуктами харчування за доступними цінами за збереження й поліпшення навколишнього середовища.

За прогнозами ООН, до 2050 р. чисельність людства зросте до 9 млрд. осіб, а продуктивність рослинництва – лише на 15% [2]. Це визначає першочергове завдання для вчених світу: вирішення проблеми забезпечення продуктами харчування людства і підвищення продуктивності агропромислового комплексу з одночасним зростанням якості продукції та захистом навколишнього середовища. Відповідно, інвестиційна політика, зокрема в частині інноваційних рішень, щодо формування продовольчої безпеки країни повинна сприяти створенню умов для забезпечення країни безпечними та якісними продуктами харчування, досягнення стабільності вітчизняного виробництва продуктів харчування. При цьому макроекономічний аналіз розвитку України свідчить про вкрай незначний вплив інноваційних рішень на економічне зростання суб'єктів господарювання, насамперед малих і середніх підприємств, тобто невикористання інновацій та інвестицій як головного ресурсу економічного розвитку. Порівняння венчурних інвестицій з іншими джерелами фінансування інноваційних проектів підприємств у складних економічних умовах та потреба у додатковому фінансуванні виходу українських продуктів харчування на світовий ринок дає змогу визначити венчурні інвестиції як критерій створення оптимальної структури фінансування інноваційного розвитку підприємств.

Досвід розвинутих країн свідчить про те, що кошти венчурних фондів є одним із визначальних засобів подолання дефіциту інвестиційних ресурсів, особливо під час кризових явищ в економіці. Венчурні фонди Європи найбільш активно інвестують такі галузі економіки: біотехнології (37,1% від загального обсягу інвестицій венчурних фондів); виробництво комп'ютерів і споживчої електроніки (19,8%); телекомунікації (14,9%); альтернативну енергетику і захист навколишнього середовища (7,3%); споживчі товари (6,3%) [3]. Використання досвіду країн ЄС для України потребує входження венчурних фондів до кола важелів фінансування зростаючих галузей української економіки та полегшення умов доступу до інвестицій.

За наявності в країні значного попиту на інвестиції венчурних фондів існує проблема, обумовлена відсутністю єдиного методологічного підходу до вирішення завдань обґрунтування ефективності венчурних інвестиційних процесів у цілях дотримання безпеки підприємств – учасників інвестиційного процесу. Зокрема, ініціатори інвестиційних проектів не готові пропонувати якісні інноваційні продукти, що потребують залучення інвестицій. Венчурні інвестори в Україні досить часто зіштовхуються з проблемою якості підготовки та життєздатності інвестиційних проектів. Рівень фінансово-економічної грамотності ініціаторів інвестицій і відсутність гарантій безпеки венчурних інвестицій не сприяють формуванню в Україні венчурної моделі бізнесу, зокрема у зв'язку з проблемами інвестиційного клімату в Україні, нерозвиненістю ринку капіталу, недоліками чинного законодавства тощо.

Важливим чинником впливу на вибір об'єктів інвестування і досягнення безпеки інвестицій є забезпечення інвестора вичерпною інформацією про результати й перспективи розвитку підприємства за результатами реалізації венчурного проекту. Надійні методи аналізу ефективності інвестиційного проекту необхідні інвестору для визначення економічного ефекту від інвестицій. Водночас актуальним є вивчення підприємствами привабливості венчурних інвестицій для забезпечення використання найбільш ефективних форм вкладення капіталу, що сприяють розширенню економічного потенціалу та збереженню економічної безпеки

підприємства. На сьогодні недостатньо вирішеними є методологічні аспекти прийняття управлінських рішень щодо венчурного інвестування з урахуванням дії різноманітних факторів макро- та мікрорегіональних.

У праці О. Малютіна [4] методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності розподілено за двома ознаками (табл. 1). На думку В.М. Шелудько, «використання різних методів оцінки капіталовкладень досить часто приводить до протилежних результатів. Інвестиційний проект, прийнятний за одним критерієм, може бути неприбутковим або й збитковим за іншим критерієм. Тому для отримання обґрунтованої і значною мірою достовірної оцінки якості інвестиційного проекту доцільно застосовувати сукупність наведених вище методів, доповнюючи їх іншими формалізованими та неформалізованими критеріями» [5]. Таким чином, існуючі методи оцінки інвестицій в умовах кризових явищ в економіці на практиці можуть не використовуватися з огляду на їх неефективність. Своєю чергою, дослідники Х.Я. Яремик та М.І. Яремик [6, с. 177–198] наголошують на таких проблемах оцінки ефективності інвестиційних проектів: ігнорування зношеності основних засобів, відсутність методики обґрунтування базових показників для аналізу, зокрема ставки дисконту, терміну дисконтування, показників грошового потоку тощо. На думку О.В. Харламенко [7], ефективним для інвестиційного аналізу є синтез інструментів збалансованої системи показників (BSC) та економічної доданої вартості (EVA).

Сучасний етап застосування методичних підходів до оцінки інвестицій характеризується використанням критеріїв, що можуть застосовуватися в різних інвестиційних ситуаціях за наявності відповідної інформації для оцінки. У цілому механізм оцінки ефективності інвестиційних проектів підприємства передбачає: 1) визначення методики оцінки ефективності інвестиційного проекту; 2) здійснення оцінки інвестиційної безпеки підприємства; 3) коригування основних параметрів системи; 4) аналіз результатів і формування інформації для прийняття управлінських рішень у системі інвестиційної безпеки.

Найбільш простими та зручними у застосуванні є методики, що передбачають аналіз фінансового стану підприємства і не потребують збору додаткової інформації, не поданої у фінансовій звітності. За даними дослідження методів аналізу інвестиційної привабливості підприємства, проведеного О.Ю. Чигрин [8], виявлено, що 69% науковців для оцінки інвестиційної привабливості пропонують оцінювати його фінансовий стан. Однак у даному питанні слушним є підхід Т. Коупленда, який зазначає, що інвестори платять за результати, яких вони очікують від

діяльності компанії в майбутньому, а не за минулі її досягнення [9, с. 65]. Крім того, задовільний або незадовільний фінансовий стан підприємства також у разі прийняття рішення щодо здійснення венчурних інвестицій не дасть змоги відобразити перспективи та резерви розвитку за результатами інвестування інноваційного проекту.

Таким чином, загальноприйняті методики оцінки привабливості інвестиційних проектів не є універсальними, оскільки не відповідають вимогам практики, особливо для оцінки інвестиційних проектів інноваційного характеру. Розвиток інформаційних технологій, що сприяє формуванню даних для прийняття рішень щодо інвестиційного проекту на основі використання різних моделей джерел інформації, є важливим засобом розширення можливостей облікового забезпечення управління ефективністю венчурних інвестицій.

Проблему однобічності оцінки інвестиційної привабливості на основі показників фінансового стану дають змогу усунути комплексні методики аналізу, що враховують перспективи розвитку об'єкта інвестування. Для венчурних інвестицій складність застосування таких методик обумовлена потребою аналізу різноманітних факторів, значення яких не завжди можна виразити у грошовому вимірнику, а також необхідністю залучення сторонніх експертів для обґрунтованості оцінки, що призводить до появи додаткових витрат.

Наприклад, для підприємств продовольчої сфери особливий інтерес для потенційного інвестора представляє наявна виробнича база, зокрема її стан, рівень новизни технологій, склад устаткування. На інвестиційну привабливість таких підприємств впливатиме їх фінансовий стан та показники ефективності діяльності. Однак найчастіше впровадження інноваційних рішень потребують саме збиткові підприємства із застарілими технологіями та основними засобами, що апіорі знижує їх інвестиційну привабливість. На думку Т.В. Пономаренко, здійснення венчурних інвестицій у такі підприємства стимулюватимуть перспективи розвитку ринку, імідж підприємства, його соціальне та суспільне значення за умови розвитку [10, с. 10].

На інвестиційну привабливість підприємства для венчурних інвесторів суттєвий вплив чинять нефінансові показники, наявність і розвиненість нематеріальних активів. Водночас використання нефінансових показників для оцінки інвестиційної привабливості підприємства досить ризиковане, адже значення таких показників не завжди можливо оцінити достовірно, крім того, складно довести чітку

Таблиця 1

Методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності та напрями їх застосування

Методи	Зміст	Напрями застосування
Статичні	Використання статистичної інформації про витрати та результати, обумовлені реалізацією інвестицій. Використовуються методи розрахунку періоду окупності інвестицій, визначення норми прибутку на капітал, сальдо грошового потоку, приведених витрат, порівняння прибутку. Не враховуються подальші інвестиційні капіталовкладення після досягнення точки беззбитковості, що потребує використання додаткових методів оцінки	1) фінансовий – ґрунтується на аналізі фінансових показників діяльності підприємства; 2) комплексний – поєднує проведення фінансового аналізу та враховує інші аспекти функціонування підприємства, оцінюючи його різнопланово;
Динамічні	Враховуються фактор часу під час визначення вартості грошей, а також фактори інфляції та ризику. Передбачається зміна вартості грошового потоку в часі і застосування методів чистої приведеної вартості, внутрішньої норми прибутковості, дисконтованого терміну окупності, індексу прибутковості, ануїтету. Недоліки застосування пов'язані зі складністю прогнозування та формування грошового потоку, а також із проблемою вибору ставки вартості капіталу, що може викликати загрозу недооцінки ризику капіталовкладень	3) ринковий – базується на оцінці привабливості цінних паперів підприємства та аналізі показників фондового ринку; 4) вартісний – критерієм інвестиційної привабливості підприємства є зростання його вартості

Джерело: складено на основі [4].

взаємозалежність між нефінансовим показником і очікуваним результатом від інвестицій [11, с. 176].

Експертами компанії PricewaterhouseCoopers проведено опитування інституційних інвесторів у 14 країнах світу, що дало змогу сформувати перелік показників, важливих для прийняття інвестиційних рішень. Лише три показники з десяти є фінансовими, а решта відображають майбутній розвиток підприємства [12]. Для підприємств продовольчої сфери інвестиційна привабливість зростатиме за умови досягнення конкурентоспроможності продукції, зокрема за рахунок використання засобів індивідуалізації товарів і послуг (торгові марки, товарні знаки, комерційні найменування тощо) – нематеріальних активів, що покращують стан підприємства на ринку порівняно з конкурентами, оскільки такі продукти творчої й інтелектуальної діяльності через їх правову охорону передбачають обмеженість доступу до них. Окрім того, забезпечення здатності підприємства продавати товари на ринку за ціною, що суттєво перевищує витрати, а також використання конкурентних переваг порівняно з іншими суб'єктами ринку досягається формуванням клієнтського капіталу підприємства. Як відмічає Д. Райбстін [13], серед нематеріальних активів на першому місці знаходиться інтелектуальна власність, на другому – вартість клієнтського капіталу. Ці складові частини нематеріальних активів забезпечують активний вплив підприємства на зовнішнє середовище, водночас поліпшуючи економічні умови виробництва.

Для венчурних інвесторів особливий інтерес представляють підприємства продовольчої сфери, що дбають про соціальне забезпечення своїх працівників, виготовлення екологічно чистих продуктів, що не завдають шкоди природі. За даними експертів, грамотне управління сучасним підприємством потребує ефективного впливу на соціальний капітал підприємства, адже майже 80% вартості продажу підприємства становить його репутація [14, с. 129], тобто сукупність накопиченого людського, соціального й екологічного капіталу як факторів стратегічного економічного зростання. Однак у сучасних умовах розвитку економіки України рівень соціальної відповідальності бізнес-структур є досить низьким. За даними дослідження 1 220 компаній України, проведеного за замовленням ООН, значна частина представників великого, середнього і малого бізнесу визнають необхідність і правильно розуміють зміст соціальної відповідальності. При цьому 76% бізнесменів переконані в тому, що вони соціально відповідальні, хоча програми соціальної відповідальності зводяться до впровадження програм поліпшення умов праці (66%), навчання працівників (64%), надання благодійної допомоги (56%) [15, с. 57–58]. У розвинених країнах соціальний капітал є важливою складовою частиною економічного зростання, зокрема успіх найбільш конкурентоспроможних країн світу в 2014 р. обумовлений інвестиціями в людський і соціальний капітал, а також ефективністю управління державними видатками в частині фінансування інновацій [16, с. 58].

Для досліджуваних підприємств стратегічне управління соціальним і клієнтським капіталом, спрямоване на досягнення продовольчої безпеки країни в цілому, неможливе без екологічного управління, адже підприємства продовольчої сфери організовують свою діяльність у досить вигідних умовах, зокрема з використанням унікальних земель із високими економічними та екологічними параметрами на світовому рівні (масив чорноземів в Україні становить понад 20% світових ресурсів [17]). За таких умов особливо привабливою для венчурного інвестора стане формування стратегії розвитку підприємства, пронизаної завданнями охорони багатого природного середовища, тобто не лише виробництва і постачання екологічно чистої продукції, але й формування структур, діяльність яких погоджуватиме охорону навколишнього середовища із цілями діяльності підприємства на всіх етапах кругообігу капіталу, навчання і мотивації персоналу в напрямі досягнення умов формування екологічної свідомості та діяльності суб'єкта господарювання. На думку І.В. Замули [18], підприємство, технології і продукція якого мають найвищу екологічну якість, виграє в очах екологічно свідомої частини суспільства і може розраховувати на лояльність та залучення клієнтів на тривалий період. Польські дослідники наголошують, що розробка екологічної стратегії та її реалізація передбачає значні витрати, проте їх можна розглядати як інвестиції в майбутнє, оскільки лише ті підприємства, що мають найкращі відносини з навколишнім середовищем, можуть досягти успіху на ринку за рахунок довіри і симпатії суспільства [19, с. 49].

Таким чином, для вітчизняних підприємств продовольчої сфери врахування екологічного аспекту в організації діяльності з метою залучення венчурних інвестицій передбачає здійснення економічних розрахунків і впровадження заходів з охорони навколишнього середовища, які можуть зменшувати прибуток на певному етапі. Професійне управління екологічним розвитком потребує розробки стратегії охорони навколишнього середовища та її залучення до загальної стратегії розвитку підприємства продовольчої сфери [18], що не лише створить умови для інтеграції економічних і екологічних цілей підприємства, а й сприятиме зростанню інвестиційної привабливості суб'єкта.

Підсумовуючи вищесказане, встановлено, що венчурний інвестор, вивчаючи звітність підприємства на предмет доцільності здійснення інвестицій, повинен мати змогу оцінити інвестиційний потенціал суб'єкта господарювання. Передбачення у звітності даних, спрямованих на прийняття рішень стратегічного характеру, є основою розширення сфери застосування венчурного капіталу та розвитку підприємства за рахунок фінансування інноваційних проектів. Відповідно, у звітності підприємств продовольчої сфери, що сприятиме оцінці стратегічних напрямів діяльності, крім облікових, слід відображати також необлікові показники, зокрема відомості про клієнтський, соціальний та екологічний капітал. Для досліджуваних підприємств, діяльність яких створює базу для продовольчої безпеки країни в цілому,

Таблиця 2

Проблеми теорії ефективності венчурних інвестиційних проектів для підприємств продовольчої сфери: перспективи досліджень

Рівні проблем	Зміст проблем
Методологічний	Врахування соціальної та екологічної ефективності інвестиційних проектів підприємств продовольчої сфери з дотриманням інтересів власника підприємства, венчурних інвесторів і держави як суб'єктів інвестиційного процесу задля досягнення продовольчої безпеки країни
Методичний	Створення комплексу показників ефективності венчурних інвестиційних проектів з урахуванням фактору часу, майбутніх грошових потоків, обґрунтування ставок дисконту, показників ефективності, врахування ступеня зносу виробничого обладнання тощо

безпеку венчурних інвестицій досягатиметься на основі наявності у звітності підприємства відомостей, що зменшують невизначеність для зовнішніх користувачів бухгалтерської звітності, зокрема венчурних інвесторів, даючи їм змогу прогнозувати майбутній фінансовий стан підприємства.

Відповідно, для подальших досліджень, пов'язаних із формуванням єдиного методологічного підходу до вирішення завдань обґрунтування ефективності венчурних інвестицій в цілях дотримання безпеки інвесторів, слід вирішити комплекс проблем двох рівнів (табл. 2).

У частині проблем методологічного рівня слід наголосити на тому, що перспективи довгострокового розвитку підприємств продовольчої сфери визначаються факторами інвестиційної привабливості підприємств та їх позитивним впливом на продовольчу безпеку країни в цілому, а також перспективи реалізації національних інтересів в умовах євроінтеграції. При цьому для підприємств як об'єктів інвестицій пріоритетним є довгостроковий розвиток, а не якнайшвидше досягнення рентабельності, на чому наголошується в дослідженні [9, с. 85].

Вигоди від активізації венчурного інвестування передбачають досягнення компромісу між суб'єктами інвестиційного процесу (державою, інвесторами, підприємствами), зокрема в контексті досягнення інноваційного розвитку підприємств. Інноваційні проекти та їх інвестування пов'язані зі значними ризиками, зокрема фінансовим, обумовленим невдахою реалізацією проекту.

Висновки. Розробка моделі управління інвестиційними проектами та залучення венчурних інвестицій у підприємства продовольчої сфери визначає потребу інформаційного забезпечення відповідного аналізу та прийняття рішень щодо інвестицій. Вагомим фактором впливу на вибір об'єктів інвестування і досягнення безпеки венчурних інвестицій є забезпечення інвестора вичерпною інформацією про результати та перспективи розвитку підприємства за результатами реалізації венчурного проекту. Єдиний методологічний підхід до вирішення завдань обґрунтування ефективності венчурних інвестицій у цілях дотримання безпеки інвесторів повинен сприяти моніторингу впливу ризиків на ефективність інвестиційного проекту, забезпечувати планування і контроль дій, спрямованих на мінімізацію ризиків інвестування, враховуючи сформовані нематеріальні активи підприємства.

Узгодженню інтересів венчурних інвесторів і держави в процесі обґрунтування і реалізації інноваційних проектів для підприємств продовольчої сфери має сприяти використання традиційних показників ефективності інвестицій і макроекономічного ефекту. Складовими частинами стратегічного розвитку є ефективна політика управління нематеріальними активами, зокрема формуванням клієнтського, соціального та екологічного капіталу. Підлягають подальшому дослідженню проблеми оцінки та вибору альтернатив для управління інвестиційними ризиками, а також організаційно-методичні заходи здійснення аналізу та контролю дотримання безпеки венчурних інвестицій у напрямі досягнення своєчасності, повноти та якості виконання умов інвестиційного процесу.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 р. № 964-IV (зі змін. та доп.) // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 14.

2. Зеленська О.О. Система продовольчої безпеки: сутність та ієрархічні рівні / О.О. Зеленська // Вісник ЖДТУ. – 2012. – № 1(59). – С. 108–112.
3. Олейников А. Венчурные фонды в Украине: внутрикorporативная оптимизация или высокотехнологический прорыв? / О. Олейников [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://investure.com.ua/analytics/formula/venchurnye-fondy-v-ukraine-vnutrikorporativnaya-optimizaciya-ili-vysokotekhnologicheskij-proryv#sthash.wTURqGgm.dpuf>.
4. Малютін О. Методичні підходи до оцінки ефективності інвестиційної діяльності / О. Малютін [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sophus.at.ua/publ/2011_11_15_16_kampodilsk/section_3_2011_11_15_16/metodichni_pidkhodi_do_ocinki_efektivnosti_investicijnoi_dijalnosti/5-1-0-84.
5. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент. Методи оцінки інвестиційних проектів / В.М. Шелудько [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com.ua/imag/finans/shel_fm.
6. Яремик Х.Я. Теоретичні основи обґрунтування економічної ефективності інвестиційної діяльності видавничо-поліграфічних підприємств / Х.Я. Яремик, М.І. Яремик // Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку держави, регіону, галузі та підприємства ; за заг. ред. д.е.н., доц. А.М. Штангрета. – Львів: Українська академія друкарства, 2013. – 394 с.
7. Харламенко Е.В. Оценка экономической эффективности модернизации материально-технической базы организации связи на основе концепции сбалансированной системы показателей и экономической добавленной стоимости организации : автореф. дис. ... канд. экон. наук / Е.В. Харламенко ; Моск. техн. ун-т связи и информатики. – М., 2010. – 24 с.
8. Чигрин О.Ю. Проблеми оцінки інвестиційної привабливості підприємства / О.Ю. Чигрин // Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) «Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку підприємства». – Житомир : ЖДТУ, 2012. – С. 55–56.
9. Коупленд Т. Стоимость компаний: оценка и управление / Т. Коупленд, Т. Коллер, Дж. Муррин ; пер. с англ. ; 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Олимп-Бизнес, 2005. – 576 с.
10. Пономаренко Т.В. Методология стратегической оценки конкурентоспособности горных компаний : [монография] / Т.В. Пономаренко. – СПб. : Политехн. ун-т, 2011. – 225 с.
11. Бандурин А.В. Финансовая стратегия корпорации / А.В. Бандурин, В.А. Гуржиев, Р.З. Нургалеев. – М. : Алмаз, 2000. – 89 с.
12. Рябчинский А.И. Экономика и организация производств / А.И. Рябчинский // Автомобильная промышленность. – 2002. – № 1. – С. 2–5.
13. Как привязать маркетинговые показатели к финансовым [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.advertology.ru/print10555>.
14. Жиглей И.В. Социальный капитал предприятия: экономическое обоснование и бухгалтерское отображение : [монография] / И.В. Жиглей // Бухгалтерский учет, анализ и контроль: теория, методология, организация: Результаты научных исследований и проблем бухгалтерского учета и контроля Житомирской бухгалтерской научной школы. – Житомир : ЖГТУ, 2007. – С. 100–139.
15. Жиглей И.В. Социальный капитал та його місце в системі бухгалтерського обліку / І.В. Жиглей // Вісник ЖДТУ. Серія «Економічні науки». – 2007. – № 2(40). – С. 53–62.
16. Рейтинг конкурентоспособности стран мира в 2014 году [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.euroosvita.net/index.php?category=1&id=3264>.
17. Малюга Н.М. Біологічне різноманіття: обліковий аспект (до питання розробки національного стандарту) / Н.М. Малюга, І.В. Замула // Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Облік і аудит екологічної діяльності в АПК». – Мелітополь, 2005. – С. 8–17.
18. Замула І.В. Екологічний аспект бізнесу / І.В. Замула // Теорія та методологія бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : міжнародний збірник наукових праць. Серія «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз». Випуск 1 / Відп. ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинець. – Житомир : ЖДТУ, 2005. – С. 100–111.
19. Penc J. Ekologiczny kontekst biznesu / J. Penc // Studia i materiały Wyższej Szkoły Marketingu i Biznesu w Łodzi. – 2000. – № 5. – С. 35–55.